

ERC: renovació o futur

Juntament amb el PSC, ERC ha estat el partit més perjudicat pel darrer cicle electoral (Parlament-municipals). Paradoxalment, en el moment en què Catalunya compta amb més ciutadans partidaris de la independència, ERC ha tret uns resultats decebedors (paradoxa que s'amplifica quan se sumen tots els vots rebuts per partits independentistes). Molts independentistes han votat forces que no ho són, sobretot a CiU. Són votants que estan, diríem, en *standby*. Això indica que bona part d'aquests votants perceben que no tenen avui cap opció del tot fiable en termes de govern.

Malgrat que ERC segueix sent la tercera força municipal del país en nombre de regidors (1.384), a molta distància de la quarta força (PP, 473), aquesta dada no oculta un greu retrocés, especialment a les grans ciutats. En situacions crítiques resulta quasi inevitable que les organitzacions i els mitjans parlin de futurs dirigents, encara que aquest no és el millor procediment. Idealment, abans de saber qui es posa al davant d'un projecte s'hauria de saber quin és aquest projecte. Però això sempre és difícil: els debats d'idees i d'estratègies necessiten referents de lideratge. D'entrada crec que hi ha dues qüestions que ERC hauria de corregir:

1) La lògica tripartit-CiU. ERC hauria de trencar amb la lògica imperant dels darrers anys: la contraposició tripartit-CiU (ara empitjorada amb el paper del PP). Crec que és una lògica avui totalment desentertada si pensem en els interessos del país. El govern tripartit del 2003

FERRAN REQUEJO

CATEDRÀTIC CIÈNCIA POLÍTICA, UPF

tenia sentit, encara que fos per consolidar una alternança després de 23 anys de governs de CiU. Va ser el període barroc i esgotador de la reforma de l'Estatut. En canvi, la decisió de donar suport a un segon tripartit va ser molt menys clara tenint en compte que ERC es va oposar a l'Estatut finalment aprovat i que el partit va ser literalment expulsat del primer tripartit. Molts votants no ho varen entendre. A més, malgrat la bona gestió d'algunes conselleries, el balanç final va ser deficient, tant per la manca d'èxit en el nou sistema de finançament com pel poc perfil propi i per les tensions i escissions internes. En termes de país, l'adversari d'ERC no és CiU, sinó aquells que s'oposen a un reconeixement i autogovern nacionals i a un sistema de finançament no basat en l'espòli. És un error oposar-se sistemàticament a CiU. ERC no pot

És important que ERC estigui ben situada i ben dirigida quan fracassi la proposta de pacte fiscal i s'obri una nova etapa

tornar a pactar permanentment amb el PSC mentre aquest ni deixi de ser una mera delegació regional del PSOE ni sàpiga qui és, què vol ser i cap on va. Ser "d'esquerres" i ser progressista no sempre coincideix, especialment en la qüestió nacional.

2) La lògica interna. ERC ha de tornar a perseguir ser un partit seriós i de govern. Tanmateix, sembla atrapada entre dues estratègies: la contraposició entre voler ser el partit de "l'esquerra nacional" i voler ser alhora el referent independentista. Es poden fer moltes retòriques sobre la compatibilitat entre aquestes dues posicions, fins i tot sobre la seva necessitat mútua, però a la pràctica comporten tensions estratègiques. Si ERC opta per voler ser fonamentalment l'esquerra nacional, desdibuixarà de nou el perfil independentista i no recuperará els votants perduts (i en podria perdre uns quants més). ERC pot contribuir a la renovació de la socialdemocràcia i ha de mirar de captar catalanistes d'esquerra, però la idea que substituirà el PSC és una fantasia d'alguns dirigents que no respon a la realitat política i demogràfica del país. És important que ERC estigui ben situada i ben dirigida quan fracassi la proposta de pacte fiscal i entrem en una fase de radicalitat democràtica.

El procés de reforçament de l'independentisme necessita una ERC forta, que sàpiga on va i com hi va. És una organització amb bona implantació territorial. Seria nefast per al país que ERC esdevingués una organització marginal.

Gnothi seauton, coneix-te a tu mateix, és també una bona idea per a l'ERC actual.